

โรคหลอดเลือดสมองเฉียบพลันที่เกิดขึ้น ภายในโรงพยาบาล คืออะไร ?

โรคหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน คือ ภาวะที่สมองหยุดทำงานอย่างเฉียบพลัน โดยมีสาเหตุจากหลอดเลือดสมอง แบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ

- หลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน(พบประมาณร้อยละ 80)
- หลอดเลือดสมองแตก(พบประมาณร้อยละ 20)

ทำให้เกิดความพิการหรือที่เรียกว่าอัมพฤกษ์หรืออัมพาต โดยในรายที่รุนแรงทำให้เสียชีวิตได้

สำหรับโรคหลอดเลือดสมองที่เกิดขึ้นภายในโรงพยาบาล แม้ส่วนใหญ่จะเกิดจากโรคหลอดเลือดสมองตีบ แต่พบว่าประมาณ 1 ใน 100 สามารถเกิดจากโรคหลอดเลือดสมองแตกได้ โดยพบว่าโรคหลอดเลือดสมองที่เกิดขึ้นภายในโรงพยาบาลมีอัตราตายถึง 1 ใน 6 ซึ่งสูงกว่าโรคหลอดเลือดสมองที่เกิดขึ้นภายนอกโรงพยาบาลซึ่งมีอัตราตาย 1 ใน 20

ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่เกิดขึ้นภายในโรงพยาบาลมักมีภาวะอื่นๆ ที่บดบังอาการ เช่น ได้ยาดมสลบหลังผ่าตัด ภาวะซึมจากสาเหตุอื่นๆ ทำให้วินิจฉัยจะยากกว่าโรคหลอดเลือดสมองเฉียบพลันที่เกิดขึ้นนอกโรงพยาบาล

ปัจจัยเสี่ยงต่อภาวะเลือดออกในสมอง*

เพศชาย,เชื้อชาติ เอเชีย	อายุที่มากขึ้น
โรคหลอดเลือดของสมองผิดปกติ (AVM)	โรคประจำตัวที่ทำให้เลือดออกง่ายกว่าปกติ เช่น hemophilia
โรคความดันโลหิตสูง	ประวัติครอบครัวมีเลือดออกในสมอง
การได้รับยาละลายลิ่มเลือด	การใช้สารเสพติดกลุ่มโคเคน ยาบ้า

* <https://bestpractice.bmj.com/topics/en-us/1079/history-exam#keyFactors>

จะทราบได้อย่างไรว่าเป็นโรคนี้ ?

ผู้ป่วยจะมีอาการทางระบบประสาทอย่างเฉียบพลัน โดยมี

อาการ

- ปวดศีรษะรุนแรง
- อาเจียนพุ่ง
- เห็นภาพไม่ชัด
- ซึมหมดสติ
- อ่อนแรงและ/หรือชาครึ่งซีก
- ปากเบี้ยว
- พูดไม่ชัด
- ชัก

โรคหลอดเลือดสมองแตกสามารถรักษา ได้หรือไม่ ?

การรักษาหลักของโรคหลอดเลือดสมองแตก คือ การ
ผ่าตัด การแก้ไขภาวะเลือดออกผิดปกติ การรักษาด้วยยา ร่วมกับ
กายภาพบำบัด

1. การผ่าตัด

จะทำเมื่อผู้ป่วยซีมลงมาก มีภาวะก้อนสมองถูกกด
เบียด หรือน้ำในโพรงสมองคั่ง

2. การแก้ไขภาวะที่ทำให้เลือดออกผิดปกติ

โดยมีการให้เกล็ดเลือด น้ำเลือด รวมทั้งหยุดยาต้าน
เกล็ดเลือดและยาต้านการแข็งตัวของเลือดตามความ
เหมาะสม

3. การรักษาด้วยยา ร่วมกับกายภาพบำบัด

- การให้ยาลดความดันโลหิตสูง
- การให้ยากันชัก สำหรับผู้ป่วยที่ชัก
- กายภาพบำบัด

ยิ่งให้การรักษาได้เร็ว ยิ่งเป็นผลดีต่อผู้ป่วย

แต่ทั้งนี้การได้รับการรักษาไฉนกับแพทย์ผู้ให้การ
รักษาจะพิจารณาร่วมกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์และ
ความเสี่ยงที่ผู้ป่วยจะได้รับเป็นหลัก

ผู้ป่วยและญาติสามารถมีส่วนร่วมใน การรักษาให้ได้ผลดีอย่างไร ?

หากผู้ป่วยเองหรือญาติพบว่าผู้ป่วยมีอาการผิดปกติดังต่อไปนี้

ให้รีบแจ้งแพทย์หรือพยาบาลโดยทันที

- อาการอ่อนแรงหรือชาครึ่งซีก
- ปากเบี้ยว พูดไม่ชัด หรือไม่พูด
- ซีมลง ตามองข้างใดข้างหนึ่งตลอดเวลา
ท่องเป็นตัวย่อง่ายๆ คือ บอ ก

จัดทำโดย

Stroke's awareness campaign for reduction of time for diagnosis
and treatment of in-hospital-stroke in Siriraj hospital

พญ.จุฑากานต์ โชติรัตน์ศิริ , พญ.จิตภาภา กาวีดี,ดร.เสาวลักษณ์ สุนนางกูร,
พว.กรรณา ชุกิจ, นางดารณี พิพัฒน์กุลชัย, นางอรภรณ์ ดำรงวัฒนกุล
และรศ.นพ. ยงชัย นิละนนท์

สนับสนุนการพิมพ์โดย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ตรวจสอบเนื้อหาครั้งล่าสุด ปี พ.ศ.2561

รหัสหน่วยงาน STC

สงวนลิขสิทธิ์โดย พรบ.การพิมพ์ 2537

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

โรคหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน
ที่เกิด ภายในโรงพยาบาล
(IN-HOSPITAL STROKE)

โรคหลอดเลือดสมองแตก

รู้เร็ว รักษาเร็ว โอกาสหายสูง

ศูนย์โรคหลอดเลือดสมองศิริราช

SIPI STC1007161